

Magyarországon gazdasági válság és társadalmi katasztrófa van kibontakozóban. A kormány által közzétett csomag a gazdasági válság kezelésére elégtelen, a társadalmi katasztrófával pedig említés szintjén sem foglalkozik. Közgazdászként és felelős állampolgárként fontosnak érezzük, hogy a közvéleményhez fordulva kifejezzük véleményünket ebben a válságos helyzetben és határozottabb lépések megtételét sürgezzük.

Hiszünk abban, hogy egy válságkezelő program akkor lehet sikeres, ha az állampolgárok és vállalkozók bíznak a kormányban, ha a társadalom jelentős része azonosulni tud a program céljaival és meggyőződik arról, hogy a kért áldozatok valóban szükségesek és a teherviselés méltányos és arányos. Az eddig nyilvánosságra került kormányzati intézkedések nem ebbe az irányba mutatnak és nem is alkalmasak a társadalom bizalmának az elnyerésére. A bizalmi légkör kialakulásának fontos eleme a társadalom tagjai közötti szolidaritás érzésének az erősítése. A csomag azonban még jelképesen sem tartja fontosnak a társadalom tehetősebb rétegeinek a bevonását a válságkezelésbe.

Néhány észrevétel a teljesség igénye nélkül:

1. A kormány válságkezelő programjában nincsenek világosan és egyértelműen meghatározva a célok és az eszközök, nem elérhetőek a program részletei. Ez nem csak nehezíti a véleményalkotást, de bizonytalanságban tartja a magyar gazdaság szereplőit, a vállalatokat és a munkavállalókat.
2. A program költségeit a kormány jelentős részben költségvetési átcsoportosításokból, a gazdasági szereplőktől és az önkormányzatoktól való elvonásokból kívánja fedezni. A programnak ezek az elemei nem többletforrások, amelyek érdemben javítanák a gazdaság helyzetét, ráadásul rombolják a társadalmi bizalmat is. Az önkormányzati források elvonása olyan megszorító intézkedés, amely veszélybe sodorja az önkormányzatok alapvető feladatainak ellátását, megnehezíti számukra, hogy eleget tegyenek kulcsfontosságú kötelezettségeiknek a szociális szférában.
3. A kormány láthatóan nem érti vagy nem vallja be a válság súlyosságát, ezért a gazdaság megmentéséhez szükséges többletforrásokat sem biztosítja. A kormány és a Magyar Nemzeti Bank olyan költségvetési hiánycélokat és gazdasági növekedési előrejelzéseket hoznak nyilvánosságra, amelyek nyilvánvalóan nem tarthatóak, a valóság tagadását mutatják. Ezek nem csak hiteltelenek, de károsak is, mert a költségvetési kiadások növelését is megkívánó érdemi gazdasági élénkítés hiányában lehetetlenné teszik a visszaesés mérséklését. Az eddig nevesített források semmiképpen sem elegendőek arra, hogy a hazai és nemzetközi szakértők által várt, érdemi gazdaságpolitikai lépések nélkül bekövetkező 5-10 százalékos gazdasági visszaesés mértékét enyhítsék.
4. A kormány nem kínál megoldást a munkahelyüket tömegesen elveszítő, súlyos helyzetbe kerülő magyarok problémáira. A "munkaalapú társadalom" félrevezető szlogenje kiváltképp alkalmatlan megközelítés a jelenlegi helyzetben.

Ezért mi a következő lépéseket javasoljuk:

1. Német mintára (speciális magyar kiegészítések nélkül) átfogó bérgarancia program a munkahelyek megőrzése érdekében.
2. A bérgarancia programmal nem kezelhető jövedelemkiesések pótlása pénzbeli juttatásokkal.
3. Az álláskeresői járadék meghosszabbítása, a családi pótlék emelése és a foglalkoztatás-helyettesítő támogatások kiterjesztése a nehéz helyzetbe kerülő emberek megsegítésére.
4. Jelentős mértékű központi támogatás az önkormányzatoknak és a szociális feladatokat ellátó közhasznú civil szervezeteknek, amelyek inkább képesek személyre szabottan segíteni azoknak, akik nehéz helyzetbe kerülnek.
5. A társadalom tehetősebb rétegeinek bevonása a válságkezelésbe, a szolidaritás elvének érvényesítése. A költségvetési kiadások jelentős növelése, a halasztható kiadások érdemleges csökkentése mellett, mert ebben a helyzetben a költségvetési hiány emelkedése nem akadályozhatja meg a hatékony kormányzati cselekvést.

Bihari Péter
Bod Péter Ákos
Chikán Attila
Felcsuti Péter
Győrffy Dóra
Király Júlia
Mellár Tamás
Nagy Zoltán
Oblath Gábor
Palócz Éva
Petschnig Mária Zita
Prinz Dániel
Riecke Werner
Scharle Ágota
Vértes András

An economic and social crisis is unfolding in Hungary. The economic measures proposed by the Hungarian government are insufficient to address the economic crisis and do not even attempt to address emerging social issues. At the time of a national crisis, as economists and responsible citizens, we believe it is important to express our concerns and encourage the government to take stronger steps.

We believe that our government can only successfully manage the crisis if it has the trust of citizens and employers, if we have broad agreement on shared goals, and if we are convinced that our sacrifices are necessary, equitable, and commensurate with our objectives. The measures publicized by the Hungarian government do not point in this direction and are not going to generate broad agreement and trust. A sense of solidarity among members of our society must be an important element in building this trust. However, this program does not ask the more fortunate members of our society to contribute to our response to the crisis.

Among other problems, we are concerned that:

1. The government's economic response does not clearly define its goals and the tools that are proposed to accomplish these goals --- many key details are not available. This does not only limit our ability to provide an evaluation of the government's response but also maintains harmful uncertainty among Hungarian workers and employers.
2. The government wishes to cover most of the costs of its response from reallocating resources within the budget, by taxing companies, and by taking resources from local governments. This means that the government is failing to provide necessary additional resources to improve our economic outlook and at the same time it is damaging the trust of Hungarians in its intentions. Taking resources from local governments endangers delivery of crucial services at the time of this unprecedented crisis.
3. It appears that the government either does not realize or does not acknowledge the severity of the crisis, and as a consequence is unwilling to provide the additional financial resources that are needed to save the Hungarian economy. The government and the Hungarian National Bank have published projections for the budget deficit and economic growth that are obviously unrealistic and demonstrate that our decision makers are out of touch with reality. These projections do not only damage their credibility but are also harmful because they make it impossible to provide an appropriate economic stimulus from much more substantial spending increases. The sources of spending that have been publicized are not enough to meaningfully cushion our economy from the 5-10% recession projected by expert analyses in Hungary and abroad.
4. The government has offered no solutions to the problems of Hungarians who are losing their jobs at unprecedented rates and are facing a dire situation. The idea of a "work-based" society pushed by the government and further reliance on workfare are misleading and inappropriate in the current situation.

We propose that the Hungarian government take the following steps:

1. The full implementation of a program under which the government guarantees workers' wages based on policies implemented in Germany.
2. The replacement of income losses that cannot be addressed by guaranteeing wages through transfer programs.
3. The extension of unemployment insurance, the increase of cash assistance to families, and an expansion of transfers to individuals who are unable to work.
4. The provision of substantial financial support to local governments and non-governmental organizations who carry out crucial work at this time of crisis and who are able to offer direct and personalized help to those most in need.
5. The involvement of the more fortunate members of our society, making sure that the idea of solidarity is central to our economic response. A reduction in non-essential spending along with a substantial increase in government spending overall, as an increasing budget deficit should not hinder effective government action.

Péter Bihari
Péter Ákos Bod
Attila Chikán
Péter Felcsuti
Dóra Györffy
Júlia Király
Tamás Mellár
Zoltán Nagy
Gábor Oblath
Éva Palócz
Mária Zita Petschnig
Dániel Prinz
Werner Riecke
Ágota Scharle
András Vértes